

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства розвитку
економіки, торгівлі та
сільського господарства
України
_____ року № _____

Мінімальні вимоги щодо безпеки та здоров'я на роботі під час експлуатації ліфтів

I. Загальні положення

1. Галузь застосування

1. Ці мінімальні вимоги поширюються на суб'єктів господарювання незалежно від форм власності та організаційно-правових форм господарювання або установи, діяльність яких пов'язана з експлуатацією ліфтів, призначених для перевезення:

тільки людей;

людей і вантажів;

тільки вантажів.

2. Дія цих мінімальних вимог не поширюється на суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність, зазначену в пункті 1 цієї глави, на ліфтах установлених:

у шахтах (гірничодобувної і вугільної промисловості);

на морських і річкових суднах та інших плавучих спорудах;

на повітряних суднах та літальних апаратах;

на морських стаціонарних платформах для розвідування та буріння морських нафтогазових родовищ;

на вантажопідіймальних кранах (кранові підйомники) або іншому обладнанні виключно для підймання (опускання) машиніста й обслуговувального персоналу.

2. Терміни та визначення

1. Терміни у цих мінімальних вимогах вживаються в таких значеннях:

1) використання за призначенням – використання ліфта відповідно до інформації, наведеної в настанові з експлуатації;

2) власник ліфта – суб'єкт господарювання або установа, який (яка) є власником (або балансоутримувачем, управителем) підприємства, установи, організації або будинку, будівлі, споруди чи їх частини, житлового комплексу або комплексу будинків і споруд (у тому числі об'єднання співвласників багатоквартирного будинку, житлово-будівельні кооперативи, молодіжні житлові комплекси тощо), на якому (в яких) установлений(і) ліфт(и),

має право власності на ліфт (обладнання ліфта), установлений(е) в будинку, будівлі, споруді чи їх частині, якими він не володіє (у тому числі громадяни України, які не є суб'єктами господарювання, зареєстрованими відповідно до чинного законодавства),

використовує ліфт на законних підставах (оренда, лізинг тощо), і який бере на себе відповідальність за безпечну експлуатацію, у тому числі використання за призначенням, технічне обслуговування, ремонт, звільнення пасажирів з кабіни ліфта, що зупинився;

3) **демонтаж – знімання ліфта чи окремого обладнання ліфта з місця встановлення;**

4) **ліфтова аварійна служба – організація чи частина (підрозділ) обслуговувальної, монтажної організації, у тому числі власника ліфта, яка отримує інформацію про виклик і звільняє пасажирів з кабіни ліфта, що зупинився через несправність або аварію;**

5) **модифікація – внесення змін у конструкцію ліфта, що перебуває в експлуатації, з метою зміни призначення ліфта, технічних характеристик або підвищення безпеки, технічного рівня чи поліпшення економічних характеристик ліфта;**

6) **монтаж обладнання ліфта – операції з улаштування ліфта з його**

складових частин (обладнання) на місці використання за призначенням (експлуатації), а також регулювання, обкатування та пускання;

7) **обслуговувальна організація – суб'єкт господарювання, компетентний обслуговувальний персонал якого виконує роботи з технічного обслуговування та ремонту ліфтів;**

8) **ремонт – сукупність робіт щодо відновлення та (або) заміни на нові пошкоджених, спрацьованих або таких, що стали непридатними з будь-якої причини, складових частин ліфта з доведенням ліфта до працездатного і справного стану;**

9) **технічне обслуговування – поєднання всіх технічних, організаційних і керівних дій, протягом життєвого циклу ліфта, призначених для підтримування або відновлювання стану, в якому ліфт може виконувати потрібні функції;**

10) **уповноважений власником суб'єкт господарювання – суб'єкт господарювання (наприклад, управитель, обслуговувальна організація тощо), уповноважений за його згоди власником ліфта на виконання функцій власника, передбачених цими вимогами (приймання ліфтів після монтажу, облік ліфтів, технічне обслуговування і ремонт ліфта тощо).**

11) **Класи ліфтів:**

клас I – ліфти, що призначені для перевезення людей;

клас II – ліфти, що призначені в основному для перевезення людей, але в яких можливе перевезення вантажів;

клас III – ліфти, що призначені для установ охорони здоров'я, у тому числі для лікарень та притулків;

клас IV – ліфти, що призначені в основному для перевезення вантажів у супроводі людей;

клас V – службові (кухонні) ліфти;

клас VI – ліфти спеціальні, що призначені для будинків з інтенсивним рухом, тобто ліфти зі швидкістю 2,5 м/с і більше.

2. Інші терміни, що вживаються у цих вимогах, наведені у Гірничому законі України, Повітряному кодексі України, Законах України „Про загальну безпечність нехарчової продукції”, „Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції”, „Про технічні регламенти та оцінку відповідності”.

II. Загальні вимоги щодо безпеки та здоров'я працівників під час експлуатації ліфтів

1. Роботодавець повинен забезпечити безпечні умови праці на робочих місцях під час монтажу, демонтажу, регулювання, обкатування, ремонту, технічного обслуговування, експлуатації, модифікації, а також під час проведення технічного огляду та експертного обстеження ліфтів.

2. Основні види небезпеки, небезпечних ситуацій та небезпечних випадків, що можуть виникнути під час здійснення монтажу, демонтажу, регулювання, обкатування та пускання, нормальної експлуатації (використання за призначенням, технічного обслуговування, ремонту) та у разі порушення умов нормальної експлуатації, модифікації, технічного огляду та експертного обстеження ліфтів, і які становлять загрозу для користувачів і працівників, такі:

- 1) защемлення;
- 2) здавлювання;
- 3) поріз;
- 4) розітнення чи відсікання;
- 5) намотування, утягування чи захоплення частин одягу, кінцівок тощо;
- 6) удар;
- 7) укол або проколювання;
- 8) розбризкування рідини під високим тиском;
- 9) ковзання, спотикання або падіння;
- 10) несанкціоноване зупинення кабіни ліфта між поверхами;

- 11) електрошок;
- 12) вібрація;
- 13) руйнування матеріалу з причин:
поломки (механічного пошкодження);
спрацювання;
корозії.

III. Вимоги щодо проведення монтажу (демонтажу) ліфтів

1. До початку робіт з монтажу обладнання ліфта має бути забезпечена готовність будівельної частини ліфта.

2. Монтаж обладнання ліфтів має здійснюватися відповідно до вимог проєкту виконання робіт (далі – ПВР) на монтаж ліфта.

3. ПВР має бути розроблений на кожний конкретний ліфт, що монтується, на підставі вимог настанови з експлуатації або інструкції щодо монтування, пускання, регулювання та обкатування в разі її надання.

У ПВР, зокрема, мають зазначатися рішення щодо:

1) забезпечення комплексної безпеки під час виконання монтажних робіт з урахуванням індивідуальних особливостей об'єкта (будинку, будівлі, споруди) та умов і методу виконання монтажних робіт;

2) складування обладнання ліфта, конструкцій і матеріалів під час монтажу;

3) механізації монтажних робіт;

4) установлення і закріплення вантажопідіймальних машин до будівельних конструкцій, схеми стропування обладнання ліфта;

5) проведення зварювальних робіт (за необхідності);

6) застосування засобів індивідуального захисту, місць їх закріплення.

4. Усі роботи в шахті ліфта, що здійснюються з даху кабіни та

пов'язані з її пересуванням, мають проводитися за закритих і зачинених дверях шахти в режимі „Ревізія” тільки після випробування обмежувача швидкості, уловлювачів і гальма, а також після перевірки всіх пристроїв безпеки. Виклик кабіни ліфта з поверхових площадок і керування аварійною роботою від приводу мають бути унеможливлені.

5. За необхідності пересування кабіни ліфта шляхом обертання вручну штурвала лебідки ліфт має бути знеструмлений шляхом вимкнення відповідного пристрою (головного вимикача) і вивішений плакат „Не вмикати! Працюють люди”.

6. Під час роботи під кабіною ліфта остання має бути посаджена на уловлювачі, або на підставку, або підвішена ланцюговими пристроями до кронштейнів напрямних, що унеможлиблює неконтрольований рух кабіни.

7. Налагодження та пуск обладнання ліфтів (механічної частини, електричної та електронної частин, систем контролювання і сигналізації) після закінчення монтажних і будівельно-оздоблювальних робіт має здійснюватися відповідно до вимог настанови з експлуатації та (або) інструкції з монтажу, пускання, регулювання та обкатування ліфта (у разі її надання).

8. Після налагодження та пуску кожен ліфт має бути перевірений і випробуваний.

9. Демонтаж обладнання ліфтів має здійснюватися відповідно до вимог ПВР на демонтаж.

10. Допускається монтаж (демонтаж) обладнання ліфтів виконувати за типовими ПВР або технологічними картами з прив'язкою їх до місцевих

УМОВ.

IV. Вимоги до безпечної експлуатації ліфтів

1. Облік

1. Ліфт споряджується власником або уповноваженим власником суб'єктом господарювання обліковим номером і під цим номером обліковується в журналі обліку ліфтів власника або уповноваженого власником суб'єкта господарювання, якщо інше не передбачено законодавством.

2. Облік має вести працівник, відповідальний за організацію експлуатації ліфтів, або інший працівник, призначений власником або уповноваженим власником суб'єктом господарювання.

3. Обліковий номер і дата здійснення запису про облік вносяться працівником, який здійснює облік, у реєстраційний журнал ліфта чи паспорт ліфта.

4. У разі необхідності відновлення втраченого, зіпсованого чи на заміну непридатного для використання паспорта (реєстраційного журналу) ліфта, що перебуває в експлуатації, власник або уповноважений власником суб'єкт господарювання має забезпечити отримання дубліката паспорта чи реєстраційного журналу від суб'єкта господарювання, який їх складав, чи складання нового реєстраційного журналу.

2. Організація робіт з утримання та безпечної експлуатації ліфтів

1. Власник ліфта (уповноважений власником суб'єкт господарювання або установа) повинен забезпечити утримання ліфта в справному та працездатному стані та його безпечну експлуатацію шляхом

організації належного контролю технічного стану, технічного обслуговування, ремонту, модифікації, а також організації операцій зі звільнення пасажирів з кабіни ліфта, що зупинився, ліфтовою аварійною службою.

З цією метою власник (уповноважений власником суб'єкт господарювання):

1) призначає наказом працівника, відповідального за організацію експлуатації ліфтів, і працівника, відповідального за організацію робіт з технічного обслуговування і ремонту ліфтів. Допускається покладати на одну особу обов'язки цих працівників;

2) призначає наказом електромеханіків з ліфтів, які одночасно мають бути відповідальними за справний стан ліфтів, закріплених за ними, або слюсарів-електриків з ремонту та обслуговування електричних ліфтів, а також електромеханіків з ліфтів ліфтової аварійної служби, які здійснюють звільнення пасажирів з кабіни ліфта, що зупинився;

3) призначає наказом ліфтерів (за необхідності) і операторів диспетчерського обслуговування ліфтів (за наявності системи диспетчеризації);

4) допускає до виконання своїх обов'язків за процедурою, визначеною ним, обслуговувальний і ремонтний персонал;

5) створює умови для виконання працівниками своїх обов'язків;

6) вживає заходів, необхідних для забезпечення того, що працівники, які мають використовувати робоче обладнання, отримують адекватну підготовку, включаючи підготовку щодо будь-яких ризиків, які можуть виникнути внаслідок такого використання;

7) забезпечує відповідальних працівників цими Правилами і вільний доступ інших працівників до цих Правил.

2. Власник ліфта (уповноважений власником суб'єкт господарювання або установа) контроль технічного стану, технічне

обслуговування, ремонт ліфта, операції зі звільнення пасажирів з кабіни ліфта, що зупинився, тощо здійснює власними силами або укладає договори з іншими суб'єктами господарювання (обслуговувальними організаціями, ліфтовими аварійними службами тощо) на виконання цих робіт, зазначених у пункті 1 цієї глави. Незалежно від цього, власник ліфта (уповноважений власником суб'єкт господарювання) несе відповідальність за схоронність обладнання ліфта і для забезпечення безперебійної та безпечної його експлуатації повинен виконувати такі умови:

1) утримувати в належному стані електромережу освітлення підходів до машинного (блочного) приміщення, поверхових площадок, переходів через горище тощо, захисні пристрої до ввідного пристрою (головного вимикача) ліфта і нести відповідальність за якість та безперебійність подачі електроенергії до обладнання ліфта і систем диспетчеризації;

2) підтримувати належний стан шахти, машинного, блочного приміщень ліфтів і своєчасно виконувати ремонтні роботи в них відповідно до графіка, узгодженого з обслуговувальною організацією;

3) уживати заходів щодо усунення причин, що спричиняють появу вологи чи рідини в машинному і блочному приміщеннях або приямку шахти ліфта;

4) забезпечувати температурний режим повітря в машинному і блочному приміщеннях, а також природну або примусову вентиляцію;

5) утримувати двері машинних і блочних приміщень ліфтів надійно замкненими; ключі від цих приміщень повинні зберігатися в уповноважених на це осіб;

6) забезпечувати наявність ґрат на вікнах машинних і блочних приміщень ліфта;

7) уживати заходів щодо недопущення в машинні (блочні) приміщення та шахту ліфта сторонніх осіб. За необхідності виконання робіт у зазначених приміщеннях іншими суб'єктами господарювання власник ліфта

(уповноважений власником суб'єкт господарювання) повинен узгодити це з обслуговувальною організацією;

8) не допускати зберігання сторонніх предметів або матеріалів у машинних і блочних приміщеннях;

9) не допускати встановлення у шахті, машинних і блочних приміщеннях ліфта обладнання, пристрої та прокладати комунікації, трубопроводи, кабелі, які не передбачені проектом і не стосуються ліфта, систем, призначених для вентиляції та кондиціювання повітря чи опалення цих приміщень;

10) не допускати використання ліфта в разі виникнення загрози життю і здоров'ю людей, а також після закінчення призначеного строку служби (граничного строку експлуатації).

3. Допускається організації, що здійснює контроль технічного стану, технічне обслуговування та ремонт ліфтів, залучати до проведення операцій зі звільнення пасажирів з кабіни ліфта, що зупинився, і електротехнічних вимірювань відповідно ліфтові аварійні служби і електротехнічні лабораторії інших суб'єктів господарювання на договірних засадах.

Допускається покладання обов'язків ліфтера на електромеханіка з ліфтів.

4. Оператори диспетчерського обслуговування ліфтів призначаються в разі підключення ліфтів до систем диспетчеризації.

5. Працівник, відповідальний за організацію робіт з технічного обслуговування і ремонту ліфтів, повинен мати практичний стаж у галузі технічного обслуговування і ремонту ліфтів не менше трьох років.

Електромеханіки з ліфтів, які здійснюють технічне обслуговування і ремонт ліфтів, повинні мати практичний стаж з обслуговування ліфтів або їх монтажу не менше шести місяців. Особи, які не мають шестимісячного практичного стажу або мають I або II кваліфікаційні розряди електромеханіка

з ліфтів, можуть залучатись до виконання цих робіт тільки під керівництвом електромеханіка, який має право на виконання робіт з технічного обслуговування і ремонту ліфтів.

6. Посада, прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) і підпис працівників, відповідальних за організацію робіт з технічного обслуговування і ремонту ліфта та за його справний стан, дата й номер наказу про призначення й закріплення за ними ліфта заносяться до реєстраційного журналу ліфта.

7. На час відпустки, відрядження або хвороби працівника, відповідального за організацію робіт з технічного обслуговування і ремонту ліфтів, або електромеханіка з ліфтів, відповідального за справний стан ліфтів, їх обов'язки покладаються наказом на інших працівників.

8. Власник ліфта (уповноважений власником суб'єкт господарювання або установа, у тому числі обслуговувальна організація) забезпечує протягом строку служби ліфта наявність таких марковальних табличок, ярликів або написів:

Правил користування ліфтом;

таблички в кабіні із зазначенням номінального навантаження у кілограмах і кількості пасажирів (у разі, якщо кабіну такою табличкою не спорядив виробник ліфта);

таблички з даними про ліфт і ліфтову аварійну службу (обслуговувальну організацію);

таблички (написи) на дверях шахти ліфтів;

таблички (написи) біля дверей (люків) машинного і блочного приміщень;

таблички (написи) біля оглядових або вхідних дверей у шахту (крім поверхових);

таблички (написи) на всіх поверхових площадках ліфтів з інформацією для пасажирів у кабіні, на якій поверховій площадці зупинився ліфт;

табличка (напис) на основній поверховій площадці біля пристрою для вмикання виклику допомоги.

9. Правила користування ліфтом мають бути вивішені:

на основній поверховій площадці та в кабіні ліфтів самостійного користування, що призначені для перевезення людей, для перевезення людей, але в яких можливе перевезення вантажів, ліфти, що призначені в основному для перевезення вантажів у супроводі людей;

на основній поверховій площадці або в кабіні вантажних ліфтів, що призначені в основному для перевезення вантажів у супроводі людей) зі змішаним керуванням;

у кабіні вантажопасажирських ліфтів, що призначені в основному для перевезення вантажів у супроводі людей з внутрішнім керуванням;

біля кожної панелі керування вантажних ліфтів, що призначені в основному для перевезення вантажів у супроводі людей із зовнішнім керуванням.

У разі групового керування на основній поверховій площадці допускається вивішувати одні Правила користування ліфтом, що стосуються всієї групи ліфтів.

У Правилах користування ліфтом зазначаються короткі відомості про порядок користування ліфтом залежно від типу та призначення ліфта.

У Правилах користування ліфтом мають бути наведені такі інструкції та інформація, для ліфтів:

з операціями завантажування-розвантажування – інструкція щодо цих операцій;

із телефоном або системою внутрішнього зв'язку – інструкція з використання, якщо засіб використання не є очевидним;

у яких зачинення ручних і приводних дверей після виходу з ліфта проводиться користувачем – інформація, що необхідно зачинити двері.

Також у Правилах користування ліфтом самостійного користування зазначається найменування, адреса та номер телефону для зв'язку з обслуговувальним персоналом або з ліфтовою аварійною службою.

10. Табличка з даними про ліфт і ліфтову аварійну службу (обслуговувальну організацію) має бути вивішена на основній поверховій площадці та повинна містити:

назву ліфта (за призначенням);

номінальне навантаження у кілограмах і кількість пасажирів;

обліковий номер згідно запису в журналі обліку ліфтів власника (уповноваженого власником суб'єкта господарювання, обслуговувальної організації), а також їх телефон;

найменування, адреса та номер телефону для зв'язку з обслуговувальним персоналом або з ліфтовою аварійною службою (для ліфтів самостійного користування).

11. На дверях шахти ліфтів мають бути вивішені такі таблички (написи):

на всіх поверхових площадках вантажних ліфтів, що призначені в основному для перевезення вантажів у супроводі людей із зовнішнім керуванням із зазначенням номінального навантаження у кілограмах і заборони перевезення людей має бути виконаний у такий спосіб:

„... кг – Перевозити людей заборонено”;

на всіх поверхових площадках ліфтів має бути зазначено „Ліфт”, якщо двері ліфта можна переплутати з іншими суміжними дверима;

на всіх поверхових площадках вантажопасажирських ліфтів, що призначені в основному для перевезення вантажів у супроводі людей із зовнішнім керуванням з внутрішнім керуванням має бути зазначено

номінальне навантаження (допускається зазначати в іншому місці, чітко видимому з поверхової площадки в будь-який час).

12. Біля дверей або люка (за винятком поверхових і аварійних дверей і панелей для випробування), що надають доступ до машинного і блочного приміщень (просторів) має бути зазначена на табличці (напису) така інформація:

„Механізми ліфта – Небезпека – Доступ не уповноваженим особам заборонено”.

У разі наявності люка постійно видимий напис повинен указувати користувачам люка:

„Небезпека падіння – Повторно зачинити люк”.

13. Зовні шахти, біля оглядових або вхідних дверей у шахту (крім поверхових дверей) мають бути таблички (написи) з такою засторогою:

„Шахта ліфта – Небезпека падіння – Доступ не уповноваженим особам заборонено”.

14. Біля пристрою для вмикання виклику допомоги (зв'язок з оператором диспетчерського обслуговування ліфтів) на основній поверховій площадці має бути табличка (напис) з такою інформацією:

„Ліфтовий аварійний сигнал”.

15. Обслуговувальна організація забезпечує наявність таких марковальних табличок, ярликів або написів:

у машинному приміщенні на (або поруч) пристрої для підвішування вантажопідіймальної машини (лебідки, таля тощо), яка призначена для проведення ремонтних робіт, має бути зазначене максимально допустиме навантаження;

у машинному приміщенні, шафі для механізмів мають бути детально викладені інструкції, яких необхідно дотримуватися у випадку пошкодження ліфта, особливо в частині використання пристрою для ручного або електричного аварійного руху, а також ключа аварійного відмикання дверей шахти.

якщо в одному машинному приміщенні і (або) блочному приміщенні є складові частини різних ліфтів, усім ліфтам повинні бути присвоєні позначки цифрами або літерами, що відповідно використовують для позначення складових частин (ввідний пристрій /головний вимикач/, лебідка, НКП, обмежувач швидкості, перемикачі тощо) певного ліфта.

Крім того, обслуговувальна організація забезпечує наявність Правил користування ліфтом, марковальних табличок, ярликів або написів, зазначених у пунктах 8 – 14 цієї глави, якщо це передбачено договором з власником ліфта (уповноважений власником суб'єкт господарювання або установа), укладеному відповідно до пункту 3 цієї глави.

3. Вимоги до відповідальних працівників і обслуговувального персоналу

1. На призначеного власником (уповноваженим власником суб'єктом господарювання, обслуговувальною організацією) працівника, відповідального за організацію експлуатації ліфтів, покладаються такі обов'язки щодо забезпечення безпечних умов експлуатації:

здійснювати облік ліфтів, якщо власником або уповноваженим власником суб'єктом господарювання не призначений інший працівник;

забезпечувати схоронність обладнання ліфтів та технічної документації;

забезпечувати використання ліфтів відповідно за їх призначенням і номінальним навантаженням, а також відповідно до указаних в реєстраційному журналі ліфта умов його експлуатації (температура, вологість, навколишнє середовище тощо);

контролювати виконання порядку допуску до роботи обслуговувального персоналу;

забезпечувати безперешкодний доступ працівників обслуговувальної організації (ліфтової аварійної служби) у будинок, будівлю, споруду і до ліфтів для звільнення пасажирів з кабіни ліфта, що зупинився, технічного обслуговування та ремонту ліфтів;

забезпечувати обслуговувальний персонал (ліфтерів і операторів диспетчерського обслуговування ліфтів) належними інструкціями з безпеки праці та здоров'я працівників;

здійснювати контроль виконання обслуговувальним персоналом (ліфтерами й операторами диспетчерського обслуговування ліфтів) належних інструкцій з безпеки праці та здоров'я працівників;

відстороняти від роботи обслуговувальний персонал у разі порушень, які можуть привести до поломки ліфта;

контролювати своєчасну періодичну перевірку знань і у випадках, якщо обслуговувальний персонал (ліфтери та оператори диспетчерського обслуговування ліфтів) йому підпорядкований;

забезпечувати наявність журналу огляду ліфтів та його регулярне ведення персоналом;

забезпечувати виконання умов договору між обслуговувальною організацією і власником (уповноваженим власником суб'єктом господарювання), а також іншими підрядними суб'єктами господарювання;

забезпечувати виконання установленого порядку зберігання й обліку видачі ключів від машинного і блочного приміщень, шаф, у яких розташоване обладнання ліфтів;

забезпечувати утримання приміщень (машинного і блочного) і шаф, з розташованим в них обладнанням ліфта, у замкненому стані;

забезпечувати двосторонній переговорний зв'язок (диспетчерську систему зв'язку) між кабіною ліфта і місцем перебування обслуговувального персоналу (диспетчерський пункт, ліфтова аварійна служба тощо);

унеможливлення використання пасажирського ліфта для транспортування будівельних матеріалів і вантажів без виконання заходів щодо попередження

пошкодження обладнання ліфта під час виконання будівельних і оздоблювальних робіт у приміщеннях будівель і споруд;

зупиняти роботу ліфтів у разі виявлення несправностей, що можуть привести до аварії або нещасного випадку, зазначених у пункті 7 глави 4 цього розділу.

2. На призначеного власником (уповноваженим власником суб'єктом господарювання, обслуговувальною організацією) працівника, відповідального за організацію робіт з технічного обслуговування і ремонту ліфтів, покладаються такі обов'язки:

організовувати роботу електромеханіків з ліфтів, слюсарів-електриків з ремонту та обслуговування електричних ліфтів щодо утримання ліфтів у справному стані шляхом проведення технічного обслуговування і ремонту і контролювати проведення ними періодичних технічних обслуговувань і ремонтів ліфтів;

забезпечити закріплення за електромеханіками з ліфтів певних ліфтів;

забезпечити обслуговувальний персонал справним інструментом і пристроями, засобами індивідуального захисту, попереджувальними плакатами тощо;

проводити інструктажі з питань безпеки праці та здоров'я працівників;

складати графік технічного обслуговування і ремонтів ліфтів й забезпечувати своєчасне їх проведення згідно технологічних процесів, розроблених відповідно до вимог настанов з експлуатації цих ліфтів, контролювати якість виконання цих робіт;

забезпечувати виконання відбудовних робіт за результатами проведених технічних оглядів і експертних обстежень;

забезпечувати електромеханіків з ліфтів журналами технічного обслуговування ліфтів;

забезпечувати вчасну підготовку ліфтів до проведення технічних оглядів та (або) експертних обстежень, бути присутніми під час їх проведення

відповідно до наказу власника (уповноваженого власником суб'єкта господарювання, обслуговувальної організації);

забезпечувати зберігання реєстраційних журналів, експлуатаційної й іншої технічної документації;

не допускати до обслуговування та ремонту ліфтів працівників, які не пройшли навчання і перевірку знань;

забезпечувати своєчасну періодичну перевірку знань з електробезпеки електромеханіків з ліфтів, які здійснюють технічне обслуговування і ремонт ліфтів;

відстороняти від роботи електромеханіків з ліфтів, слюсарів-електриків з ремонту та обслуговування електричних ліфтів у разі порушень, які можуть привести до поломки ліфта, а також у разі грубих порушень трудової та (або) виробничої дисципліни;

контролювати забезпечення електромеханіків з ліфтів, слюсарів-електриків з ремонту та обслуговування електричних ліфтів належними інструкціями з питань безпеки праці та здоров'я, розробленими відповідно до вимог настанов з експлуатації цих ліфтів;

проводити роботу з обслуговувальним персоналом щодо підвищення його кваліфікації;

зупиняти роботу ліфтів у разі виявлення несправностей, що можуть привести до аварії або нещасного випадку, зазначених у пункті 7 глави 5 розділу IV цих вимог;

контролювати умови договору між обслуговувальною організацією і власником (уповноваженим власником суб'єктом господарювання або установою), а також іншими підрядними суб'єктами господарювання.

3. На призначеного власником (уповноваженим власником суб'єктом господарювання або установою, обслуговувальною організацією) електромеханіка з ліфтів, який одночасно є відповідальним за справний стан ліфтів, покладаються такі обов'язки:

утримувати ліфти у справному стані, забезпечувати безперебійну та безпечну їх роботу;

проводити регулярне технічне обслуговування і ремонти закріплених за ним ліфтів за графіком, затвердженим власником ліфта (уповноваженим власником суб'єктом господарювання або установою), обслуговувальною організацією;

своєчасно усувати несправності, пошкодження та відмови виявлені в процесі експлуатації, під час оглядів, технічному обслуговуванні чи технічному огляді;

забезпечувати інтенсивність освітлення не менше 100 лк на панелі керування та на 1 м над рівнем підлоги в будь-якій точці не менше ніж 100 мм від будь-якої стіни;

у разі отримання завдання на виконання робіт на ліфтах робити відповідний запис у журналі установленій форми;

повідомляти на протязі зміни оператору диспетчерського обслуговування ліфтів або працівнику, відповідальному за організацію робіт з технічного обслуговування і ремонту ліфтів, про своє місцезнаходження та час виконання робіт на ліфтах;

систематично вести журнал технічного обслуговування ліфтів;

проводити роботи на ліфтах відповідно до технологічних процесів, інструкцій з питань безпеки праці та здоров'я, розроблених відповідно до вимог настанов з експлуатації цих ліфтів;

проводити роботи з технічного обслуговування і ремонту ліфтів спільно з помічником за винятком робіт, одноосібне виконання яких дозволяється інструкцією з питань безпеки праці та здоров'я;

стежити за термінами технічного огляду, закріплених за ним ліфтів, і своєчасно готувати їх до проведення технічного огляду;

своєчасно подавати заявки на запасні частини, обтиральні та мастильні матеріали;

брати участь у складанні відомостей дефектів, пошкоджень і відмов для проведення ремонту ліфтів;

перевіряти виконання вимог належних інструкцій з питань безпеки праці та здоров'я ліфтерами та операторами диспетчерського обслуговування ліфтів.

4. На призначеного власником (уповноваженим власником суб'єктом господарювання або установою, обслуговувальною організацією) ліфтера покладаються такі обов'язки:

проводити щозмінний перед початком зміни (у разі обслуговування одиночних пасажирських ліфтів, що призначені для перевезення людей;

що призначені в основному для перевезення людей, але в яких можливе перевезення вантажів;

що призначені в основному для перевезення вантажів у супроводі людей;

вантажопасажирських ліфтів, що призначені в основному для перевезення вантажів у супроводі людей із зовнішнім керуванням з внутрішнім керуванням і вантажних для перевезення вантажів у супроводі людей з зовнішнім керуванням з основної поверхової площадки чи ліфта для установ охорони здоров'я або протягом зміни (у разі обслуговування групи пасажирських ліфтів, установлених в одному чи декількох розташованих поруч будинків) огляд ліфтів згідно з технологічними процесами, належних інструкцій з питань безпеки та здоров'я, розроблених відповідно до вимог настанов з експлуатації цих ліфтів. За результатами огляду та проведених робіт здійснювати запис в журналі огляду ліфтів;

керування ліфтом;

контроль за справним станом ліфта(ів);

спостереження за експлуатацією ліфта;

увімкнення ліфта для роботи з попередньою перевіркою функціонування зв'язку (телефону чи системи аварійної сигналізації), справності світлової та звукової сигналізації, автоматичних замків на всіх поверхових площадках, кнопки „Стоп” (за її наявності);

спостереження за посадкою і виходом пасажирів або завантажуванням і розвантажуванням вантажу під час супроводження пасажирів або вантажу;

зачиняти двері шахти, не зачинені пасажирами;

у разі випадкової зупинки кабіни між поверхами запропонувати пасажирам прикрити щільно панелі розсувних дверей або розкрити двері кабіни і потім знову натиснути потрібну кнопку поверху, якщо кабіна продовжує залишатися нерухомою – вимагати, щоб пасажири не починали самостійних спроб вийти з кабіни, після чого знеструмити ліфт та викликати електромеханіка з ліфтів або ліфтову аварійну службу;

дотримання номінального навантаження ліфта;

зупинення ліфта в разі виявлення, зазначених у пункті 7 глави 5 розділу IV цих вимог, несправностей і повідомлення про це черговому електромеханіку з ліфтів;

усунення дрібних несправностей ліфтів, що обслуговуються;

утримання в чистоті кабіни ліфта, поверхових площадок на всіх зупинках;

після закінчення зміни вимкнення ліфта або передача ліфта іншому ліфтеру (якщо ліфт продовжує роботу) у порядку, встановленому власником (уповноваженим власником суб'єктом господарювання), із заповнення відповідного журналу (журналу огляду ліфтів або журналу здачі-приймання зміни).

Крім того, залежно від типу ліфта, ліфтер повинен під час роботи:

1) одиничного пасажирського ліфта, що призначений:

для перевезення людей;

для перевезення людей, але в яких можливе перевезення вантажів.

для перевезення вантажів у супроводі людей;

перебувати біля ліфта на основній поверховій площадці та стежити за виконанням пасажирами вимог Правил користування ліфтом;

не допускати перевантаження ліфта;

супроводжувати дітей дошкільного віку, а також дорослих на їхнє прохання;

здійснювати виклик порожньої кабіни, якщо викличний апарат установлений тільки на основній поверховій площадці;

2) вантажного ліфта (класу IV) з зовнішнім керуванням з основної поверхової площадки:

перебувати біля ліфта на основній поверховій площадці, де встановлена панель керування;

не допускати перевантаження ліфта;

не допускати перевезення людей у кабіні, стежити за рівномірністю завантажування та кріпленням вантажу в кабіні;

пуск кабіни такого ліфта здійснювати тільки за звуковим або світловим сигналом, який підтверджує можливість пуску;

3) групи пасажирських ліфтів (класів I, II, VI) – періодично, через установлений адміністрацією час, за розробленим маршрутом здійснювати обхід закріплених за ним ліфтів з метою перевірки їх справності та дотримання пасажирами вимог Правил користування ліфтом;

4) ліфта для установ охорони здоров'я (класу III) і (або) вантажопасажирського ліфта (класу IV) з внутрішнім керуванням:

постійно перебувати в кабіні ліфта під час підймання та спуску і направляти кабіну до місця виклику або до місця завантажування (розвантажування);

під час завантажування (розвантажування) кабіни перебувати на поверховій площадці, стежити за рівномірністю завантажування, кріпленням вантажу та не допускати перевантаження ліфта, а також одночасного перевезення вантажу і людей, крім супроводжуваних вантажів;

на ліфтах, кабіна яких обладнана розсувними ґратчастими дверима, стежити, щоб люди, які перебувають у кабіні, не притулялися до дверей і не трималися за них руками;

не допускати до керування ліфтами сторонніми особами.

5. На призначеного власником (уповноваженим власником

суб'єктом господарювання або установою, обслуговувальною організацією) оператора диспетчерського обслуговування ліфтів покладаються такі обов'язки:

перевіряти наявність обслуговувального персоналу відповідно до графіку роботи даної зміни;

перевіряти наявність документації, ключів від машинних і блочних приміщень ліфтів і диспетчерського пункту, майна, захисних засобів та інструменту згідно з описом на диспетчерському пункті;

ознайомитися із записами в оперативному журналі оператора диспетчерського обслуговування ліфтів (далі – оперативний журнал);

постійно перебувати в приміщенні диспетчерського пункту. За необхідності відходу оператора від пульта його замінює ліфтер;

перевірити справність міського телефону і диспетчерського пульта керування ліфтами;

приймати по телефонному і двосторонньому переговорному зв'язку (диспетчерській системі зв'язку) виклики на звільнення пасажирів з ліфта, що зупинився, заявки від населення та обслуговувального персоналу, який здійснює технічне обслуговування ліфтів;

стежити за показаннями сигналів на диспетчерському пульті;

під час надходження виклику пасажирів увімкнути двосторонній переговорний зв'язок з ліфтом і надати необхідні роз'яснення;

у разі виявлення несправностей диспетчерського пульта або двостороннього переговорного зв'язку (диспетчерської системи зв'язку) з кабінами ліфтів негайно повідомити працівнику, відповідальному за організацію експлуатації ліфтів;

постійно підтримувати зв'язок з обслуговувальним персоналом, який здійснює технічне обслуговування ліфтів;

негайно повідомляти про аварії і нещасні випадки, що сталися, відповідальним працівникам;

вести облік в оперативному журналі заявок, несправностей ліфтів, випадків зупинки ліфтів з пасажирями в них;

видавати обслуговувальному персоналу і працівникам ліфтової аварійної служби під розпис в оперативному журналі ключі від машинних (блочних) приміщень та ключ аварійного відмикання дверей шахти, здійснивши запис про характер майбутніх робіт на ліфтах.

4. Перевезення пасажирів і вантажів ліфтами

1. Керування ліфтами з внутрішнім керуванням (пасажирські ліфти, вантажопасажирські та ліфти для установ охорони здоров'я), а також вантажними ліфтами (класу IV) із зовнішнім керуванням з основної поверхової площадки повинно бути доручено ліфтерам. Допускається керування цими ліфтами особами, які користуються ними, після відповідного навчання (інструктажу) і перевірки практичних навичок керування ліфтом.

Керування вантажними ліфтами (класу IV) з зовнішнім керуванням і службовими класу V (малими вантажними), обладнаними панелями керування більше ніж на одній поверховій площадці, може здійснюватися особами, які користуються цими ліфтами, після відповідного навчання (інструктажу) і перевірки практичних навичок керування ліфтом.

Керування ліфтами самостійного користування здійснюється особами, які користуються цими ліфтами.

2. У ліфтах для установ охорони здоров'я (класу III) і вантажопасажирських ліфтах (класу IV) з внутрішнім керуванням дозволяється транспортування пасажирів тільки в супроводі ліфтера.

Якщо, зазначені ліфти класів III та IV відповідають вимогам до пасажирського ліфта самостійного користування, то в них дозволяється транспортування пасажирів без ліфтера.

3. Не дозволяється перевезення в кабіні ліфта пасажирів і (або) вантажів загальною масою, яка перевищує номінальне навантаження ліфта.

4. У пасажирському ліфті допускається перевезення ручного багажу та речей домашнього вжитку.

Якщо пасажирський ліфт самостійного користування (класу I, II, VI) відповідає вимогам до ліфтів для установ охорони здоров'я (класу III), його дозволяється використовувати для установ охорони здоров'я.

5. У вантажних ліфтах (класу IV) з зовнішнім керуванням транспортування людей не дозволяється.

6. У разі перевезення в ліфті вибухонебезпечних, хімічно активних, окислювальних, радіоактивних, біологічно небезпечних (біологічні агенти та речовини біологічного походження /біохімічні, мікробіологічні, біотехнологічні препарати, патогенні для людей і тварин мікроорганізми тощо), токсичних вантажів і речовин необхідно застосовувати заходи для безпеки персоналу, що супроводжує вантаж, оточуючих і збереження обладнання ліфта. Одночасне перевезення небезпечних вантажів та пасажирів заборонено.

7. Робота ліфта не дозволяється, якщо:

не проведено технічний огляд або експертне обстеження ліфта;

закінчився зазначений у реєстраційному журналі (паспорті) призначений строк служби ліфта;

не призначено наказом працівників, відповідальних за організацію робіт з технічного обслуговування і ремонту ліфтів, за організацію експлуатації та за справний стан ліфтів;

відсутній обслуговувальний персонал (електромеханіки з ліфтів, ліфтери, оператори диспетчерського обслуговування ліфтів, слюсарів-електриків з ремонту та обслуговування електричних ліфтів);

спрацювання канатів перевищує визначені норми;

виявлені тріщини, деформації в металоконструкціях ліфта;

несправні прилади і пристрої безпеки (запобіжні комплектувальні вироби), а також мають місце інші несправності та пошкодження, які впливають на безпечну експлуатацію ліфта.

5. Контроль технічного стану ліфтів

1. Контроль технічного стану ліфтів здійснюється шляхом проведення їх огляду або контролю за станом обладнання ліфтів за допомогою систем диспетчеризації, а також обладнання автоматизованого контролю.

2. Огляд ліфтів, крім обладнаних системами диспетчеризації, здійснює ліфтер або електромеханік з ліфтів, який здійснює їх технічне обслуговування і ремонт, перед початком зміни (щозмінний огляд), а в разі обслуговування ними групи ліфтів – протягом зміни (протягом доби, у разі проведення огляду електромеханіком з ліфтів) відповідно до вимог їх інструкцій з питань безпеки та здоров'я.

3. Допускається огляд ліфтів, обладнаних системами диспетчеризації, здійснювати ліфтеру або електромеханіку з ліфтів у інші погоджені з власником (уповноваженим власником суб'єктом господарювання або установи) строки, а в разі додаткового підключення до систем диспетчеризації ліфтів обладнання автоматизованого контролю – допускається за погодження з власником (уповноваженим власником суб'єктом господарювання) здійснювати з іншою періодичністю, але не

рідше одного разу в місяць і поєднувати з технічним обслуговуванням.

Незалежно від наявності підключення ліфтів до систем диспетчеризації у ліфтів з металевокаркасною шахтою щодобово повинна перевірятися відсутність пошкодження огороження шахти (металевого листа, скла, металевої сітки, пустотілих скляних блоків тощо).

4. Під час щозмінного огляду перевіряється функціонування ліфта, справний стан обладнання ліфта і параметри, а саме:

наявність Правил користування ліфтом та інших марковальних табличок;
огороження кабіни (купе, двері);

світлової індикації в кабіні та на основній поверховій площадці;

освітлення кабіни і кожної поверхової площадки, підходів до дверей машинного (блочного) приміщення або шаф керування, розташованих поза машинним приміщенням;

кнопок виклику на кожній поверховій площадці та кнопок наказів, а також кнопок „Стоп” (за наявності), „Двері”, „Відміна” на панелі керування в кабіні чи на поверхових площадках, у разі огляду вантажного ліфта (класу IV) із зовнішнім керуванням;

роботу двостороннього переговорного зв'язку (диспетчерської системи зв'язку) за його наявності;

відсутності шуму, ударів і вібрації під час руху кабіни на всю висоту підіймання;

дверей шахти, їх замків і напрямних нижньої частини панелей дверей на кожній поверховій площадці. У розкритих дверях перевіряється справність вимикача дверей кабіни, фартухового пристрою і упорів панелі дверей кабіни;

точності зупинення кабіни на кожній поверховій площадці;

блокувальних вимикачів повного зімкнення дверей кабіни і шахти;

пристрій контролю вхідного прорізу дверей кабіни і шахти (за наявності);

дії реверсу під час зачинення дверей кабіни і шахти;

відсутність пошкодження огороження шахти (для ліфтів з металевокаркасною шахтою);

надійність зачинення і замкнення дверей машинного (блочного) приміщення або шаф керування, розташованих поза машинним приміщенням.

5. Результати огляду заносяться до журналу огляду ліфтів, який постійно має перебувати в машинному приміщенні.

6. У разі виявлення пошкоджень і несправностей обладнання ліфта вони мають бути усунені до пуску ліфта в роботу.

6. Технічне обслуговування та поточний ремонт ліфтів

1. Роботи з технічного обслуговування ліфтів мають проводитися електромеханіками з ліфтів, відповідальними за справний стан яких вони є, відповідно до належних інструкцій з питань безпеки праці та здоров'я.

2. Періодичність проведення та перелік робіт залежно від виду технічного обслуговування ліфтів, визначеного виробником (місячне, кварталне, піврічне, річне), визначаються відповідно до вимог настанов з експлуатації ліфтів і виконуються згідно з технологічними процесами на проведення відповідного виду технічного обслуговування.

3. У разі відсутності в настанові з експлуатації ліфтів відповідних вимог щодо періодичності проведення і переліку робіт залежно від виду технічного обслуговування ліфтів мають проводитися:

місячне технічне обслуговування;

квартальне технічне обслуговування.

Перелік робіт залежно від виду технічного обслуговування ліфтів устанавлюється виконавцем робіт (власником, обслуговувальною

організацією) відповідно до переліку основних перевірок обладнання ліфтів під час технічного обслуговування.

4. Поточний ремонт ліфтів, під час якого проводиться заміна комплектувальних виробів у міру їх спрацювання та ремонт складових частин ліфтів, має здійснюватися як планово, відповідно до затвердженого обслуговувальною організацією графіка, але не рідше одного разу на два роки (перед проведенням періодичного технічного огляду, так і позапланово (аварійно).

5. Інформація про виконане технічне обслуговування (вид, дата виконання, прізвище та підпис виконавця роботи) та відмітки про усунення несправностей заносяться виконавцем у журнал технічного обслуговування ліфтів, який постійно зберігається в машинному приміщенні, а про поточний ремонт ліфтів – до паспорта (реєстраційного журналу) ліфта.

7. Модифікація ліфтів

1. Модифікація ліфтів здійснюється відповідно до технічної документації.

Модифікацією ліфтів вважаються:

а) зміна:

номінальної швидкості;

номінального навантаження;

маси кабіни;

висоти підіймання;

б) зміна або заміна:

типів пристроїв замикання (заміна пристрою на пристрій того самого типу не вважається модифікацією);

системи керування;

напрямних або типу напрямних;

типу дверей (або додаванням однієї або більше дверей шахти або дверей кабіни);

лебідки або канатотягового шківа;

обмежувача швидкості;

засобів обмеження швидкості руху кабіни вгору;

буферів;

уловлювачів;

захисту від непередбаченого руху кабіни;

посадкового пристрою;

запобіжного клапана;

розривного клапана;

дроселя або дроселя зі зворотним клапаном;

механічного пристрою для запобігання руху кабіни;

механічного пристрою для зупинення кабіни;

платформи;

механічного пристрою для блокування кабіни або рухомих упорів;

пристроїв для аварійних дій і проведення випробувань.

2. На період проведення модифікації ліфта власник (уповноважений власником суб'єкт господарювання або установа) повинен припинити його роботу. Передача ліфта для проведення його модифікації та допуск суб'єкта господарювання, який її проводить, здійснюється в порядку, визначеному власником ліфта чи уповноваженим власником суб'єктом господарювання або установою (наприклад складання акта, протоколу тощо), за участю працівника, відповідального за організацію робіт з технічного обслуговування і ремонту ліфтів (за наявності).

3. Допускається одночасно з виконанням модифікації ліфта, за необхідності, виконувати заміну спрацьованих складових частин, деталей та матеріалів ліфта.

4. У разі проведення модифікації пасажирських або вантажопасажирських ліфтів, що передбачає зменшення номінального навантаження ліфта і може призвести до порушення вимог щодо співвідношення між номінальним навантаженням і максимальною внутрішньою площею кабіни, технічною документацією мають передбачатися заходи щодо:

унеможливлення пуску ліфта з кабіни або з поверхової площадки в разі перебування в кабіні вантажу, маса якого перевищує на 10 % і більше номінальне навантаження ліфта;

наявності сигнального пристрою в кабіні для інформування про її перевантаження (індикатор перевантаження).

Під час визначення корисної площі підлоги кабіни не враховується площа, яка перекривається однією з відчинених панелей розкривних дверей кабіни, і не зменшується за рахунок установлення в кабіні поручнів та плінтусів.

Монтаж комплектів модифікації має здійснюватися відповідно до вимог інструкції з монтування комплектів модифікації.

5. Після проведення модифікації ліфта суб'єкт господарювання, який її здійснював, вважається виробником та повинен виконувати обов'язки виробника та повинен надати власнику (уповноваженому власником суб'єкту господарювання або установи) таку документацію:

довідку про характер модифікації ліфта, підписана відповідальною особою суб'єкта господарювання, що розробив технічну документацію;

реєстраційний журнал (паспорт) із внесеними змінами або новий реєстраційний журнал ліфта, у цьому разі старий паспорт (реєстраційний журнал) ліфта має зберігатися разом з новим реєстраційним журналом;

нову настанову з експлуатації ліфта, розроблену з урахуванням вимог настанов з експлуатації обладнання, що встановлене;

установчі кресленики;

принципову електричну схему з переліком елементів;
принципову гідравлічну схему з переліком елементів (для гідравлічних ліфтів);

опис електроприводу та автоматики (може постачатися в складі нової настанови з експлуатації ліфта);

електричну схему з'єднань;

гідравлічну схему з'єднань (для гідравлічних ліфтів).

8. Вимоги безпеки під час виконання робіт

Під час виконання робіт на ліфтах (технічне обслуговування, ремонт, модифікація, технічний огляд і експертне обстеження) необхідно також виконувати такі вимоги:

не залишати відчиненими і незамкненими двері шахти;

не підключати до кіл керування ліфта електричний інструмент, прилади освітлення чи інші електричні прилади за винятком вимірювальних;

не виконувати роботи, стоячи на верхній балці чи на даху кабіни під час її руху, і не ставати на верхню балку під час руху кабіни в режимі „Ревізія”;

більше ніж двоє працівників не повинні перебувати на даху кабіни;

особи, не пов'язані з виконанням робіт, не повинні перевозитися в кабіні ліфта;

після роботи на даху кабіни, противазі, конструкціях шахти чи на підмостках не слід залишати паливно-мастильні матеріали, ганчір'я, інструмент та запасні частини;

не слід проводити одночасно роботи у двох рівнях (у машинному чи блочному приміщеннях і на даху кабіни або в приямку);

для переміщення кабіни вручну слід користуватися штурвалом, а не гайковими ключами, рукоятками, нештатними важелями тощо замість штурвала;

не входити на дах кабіни та рухатись в шахті на ліфтах службових класу V (малих вантажних ліфтах);

не здійснювати пуск ліфта з поверхової площадки через відкриті двері шахти і кабіни;

під час руху кабіни на номінальній швидкості не шунтувати (виводити з дії) електричні пристрої безпеки ліфта;

користуватися переносними лампами напругою не більше 25 В;

не опускатися чи підніматися канатами, напрямними і закладними;

не переходити із шахти в суміжну шахту металоконструкціями;

ставати на виступи та ніші шахти;

не підключати інструмент до контактів, що знаходяться під напругою.

Наявність напруги перевіряють тільки контрольними приладами;

рухатись, перебуваючи на даху кабіни, слід тільки у разі керування рухом з поста „Ревізія”;

перебуваючи на даху кабіни здійснювати зупинку кабіни слід тільки впливом на кнопки поста „Ревізія”, а не на пристрої безпеки, що розташовані на даху кабіни чи у шахті;

не перебувати в кабіні чи на її даху під час випробування вловлювачів або буферів;

не здійснювати пуск ліфта механічним натисненням контакторів „Угору” чи „Униз”;

не виводити з дії пристрої безпеки (механічні та електричні).

9. Вимоги до ліфтової аварійної служби

1. Ліфтова аварійна служба повинна забезпечувати протягом доби, у тому числі у вихідні та святкові дні, проведення робіт зі своєчасного і безпечного звільнення пасажирів з кабіни ліфта, що зупинився, і відновлення працездатності та пуск цього ліфта в роботу, крім випадків коли усунення причини зупинення ліфта пов'язане з проведенням ремонтних робіт або зупинення ліфта пов'язане з припиненням електропостачання ліфта.

2. Ліфтова аварійна служба повинна мати, затверджений нею, порядок:

функціонування служби у робочі, вихідні та святкові дні, денний і нічний час;

приймання, реєстрації та виконання заявок, передачі їх на виконання персоналу;

організації робіт в екстремальних умовах (зникнення електроенергії в будівлях, затоплення тощо);

проведення навчально-тренувальних занять з приймання, реєстрації та виконання заявок, передачі їх на виконання персоналу, операцій зі звільнення пасажирів з кабіни ліфта, що зупинився, і з відновлення працездатності та пуску ліфта в роботу.

3. Електромеханіки з ліфтів ліфтової аварійної служби записують у журналі технічного обслуговування ліфтів перелік виконаних робіт під час звільнення пасажирів і відновлення працездатності та пуску ліфта в роботу, дату, прізвище(а) та підпис(и) виконавця(ів).

10. Вимоги щодо безпечного звільнення пасажирів з кабіни ліфта, що зупинився

Звільнення пасажирів з кабіни ліфта, що зупинився, має здійснюватися згідно з технологічною інструкцією, розробленою відповідно до вимог настанови з експлуатації конкретної моделі ліфта або іншого документа (інструкції, методики) щодо безпечного звільнення пасажирів з кабіни ліфта наданого виробником (постачальником) ліфта.

Під час розроблення технологічної інструкції необхідно враховувати оцінювання ризиків, які можуть виникнути під час звільнення пасажирів з кабіни конкретного ліфта, і передбачати схеми (варіанти) проведення робіт зі звільнення пасажирів (у разі знестумлення ліфта, посадки кабіни на вловлювачі, несправності лебідки).

Не допускається залучення до робіт зі звільнення пасажирів з кабіни ліфта, що зупинився, сторонніх осіб.

V. Вимоги щодо проведення технічного огляду та експертного обстеження ліфтів

1. Технічний огляд

1. Періодичність технічного огляду ліфтів має бути визначена виробником (монтажником) і зазначена у реєстраційному журналі та технічній документації.

У разі відсутності такої інформації періодичний технічний огляд ліфтів, що перебувають в експлуатації, має проводитися не рідше одного разу на 24 місяці.

2. Під час огляду ліфта має бути перевірено:

стан обладнання ліфта та його кріплень, канатів, ланцюгів, електропроводки, огорожі шахти, огорожі машинного і блочного приміщень, а також відстані і розміри;

наявність Правил користування ліфтом, марковальних табличок, ярликів або написів.

3. Перевіряння функціонування в основних і спеціальних режимах роботи ліфта здійснюється з порожньою кабіною з метою перевіряння функціонування системи керування ліфтом і перевірки дії пристроїв безпеки.

Під час перевіряння ліфта в основних режимах роботи здійснюються перевірки в таких режимах:

„Нормальна робота”;

„Керування аварійною роботою від приводу”;

„Ревізія”.

4. Бракування ланцюгів та інших засобів підвішування, що застосовуються в ліфтах має здійснюватися відповідно до вимог настанови з експлуатації ліфта.

5. Бракування сталевих канатів, що застосовуються в ліфтах має здійснюватися відповідно до вимог настанови з експлуатації ліфта.

6. Перевіряння і випробування складових частин і ліфта в цілому здійснюється з метою підтвердження відповідного рівня безпеки під час використання ліфта за призначенням.

7. Під час випробування обмежувача швидкості перевіряється його спрацьовування імітуванням перевищення робочої швидкості відповідно до даних паспорта (реєстраційного журналу) і здатність привести в дію уловлювачі кабіни (противаги) на робочій швидкості.

8. Перевірка зрівноважування мас кабіни і противаги здійснюється з метою забезпечення однакового завантаження двигуна лебідки ліфта під час руху кабіни донизу і нагору (за недостатньої або надлишкової маси противаги двигун може виявитися перевантаженим).

Для перевірки цього кабіну, завантажену вантажем масою, що становить половину номінального навантаження ліфта, установлюють посередині шахти. Шляхом обертання штурвала на валу черв'яка редуктора визначають (при відпущених гальмах), чи однакове зусилля під час руху кабіни донизу і нагору.

Якщо зусилля менше під час руху кабіни донизу, противага має недостатню масу, якщо воно менше під час руху кабіни нагору, противага має надлишкову масу.

Допускається перевірку зрівноважування мас кабіни і противаги здійснювати вимірюванням струму в сполученні з вимірюванням:

швидкості – для двигунів змінного струму;
напруги – для двигунів постійного струму,
відповідно до вимог настанов з експлуатації ліфтів.

9. Перевіряння точності зупинення кабіни на кожній поверховій площадці має проводитись під час руху в обох напрямках порожньої кабіни і кабіни з вантажем, маса якого дорівнює номінальному навантаженню ліфта.

10. Після проведення випробування треба переконатися, що не відбулося ніяких несприятливих змін, які можуть впливати на нормальну роботу ліфта. Якщо потрібно, можуть бути замінені третьові компоненти. Візуальне перевіряння вважається достатнім.

11. Якщо у пасажирських або вантажопасажирських ліфтів співвідношення між номінальним навантаженням і максимальною внутрішньою площею кабіни перевищує норму, крім перевірки і випробувань, викладених у цій главі, має бути перевірене унеможливлення пуску ліфта з кабіни або з поверхової площадки в разі завантаження кабіни масою, яка перевищує на 10 % номінальне навантаження ліфта.

12. Під час випробування гідравлічного ліфта перевіряється міцність і герметичність гідроциліндра і трубопроводів, міцність конструкцій і правильність регулювання запобіжного клапана та його спрацьовування.

13. Під час позачергового технічного огляду після ремонту, якщо були замінені:

тягові канати (ланцюги);
канатотяговий шків;

лебідка;
 ущільнювачі гідроциліндра, повністю або частково трубопроводи гідравлічного ліфта;
 уловлювачі, обмежувач швидкості, буфер, НКП;
 електрична схема;
 електропроводка силового кола або кола керування;
 вимикачі безпеки;
 автоматичні замки дверей шахти,
 здійснюється огляд новоустановлених елементів для визначення їх стану, перевіряння їх функціонування, а у випадках, зазначених у пункті 21 глави 1 розділу V цих вимог, – випробуванню.

14. Випробуванню підлягають такі елементи ліфта у разі їх заміни:

тягові канати (ланцюги);
 лебідка;
 канатотяговий шків;
 уловлювачі;
 гідравлічний буфер;
 обмежувач швидкості;
 ущільнення гідроциліндра, трубопроводи, пристрій зупинки кабіни у гідравлічного ліфта.

Випробуванню підлягає також лебідка після її капітального ремонту.

2. Експертне обстеження ліфтів

1. Експертне обстеження ліфтів здійснюється відповідно до організаційно-методичних документів щодо проведення експертного обстеження ліфтів.

2. Власник (уповноважений власником суб'єкт господарювання або установа) повинен забезпечити вільний доступ експертної групи до всіх

приміщень, де встановлене обладнання ліфта, – до машинного та блочного приміщень, шахти, приямка, поверхових площадок. Передача ліфта на обстеження та допуск експертної групи до проведення експертного обстеження ліфта здійснюється в порядку, визначеному власником (уповноваженим власником суб'єктом господарювання або установою) ліфта (акт, протокол).

**Генеральний директор директорату
норм та стандартів гідної праці**

Ю. Кузовой